

Ardealul

Apare Lunea, dimineața, cu ultimele informațiuni politice și știri sportive

Redactor responsabil:
THEODOR RECULESCU

Abonamente:

1 an: 100 lei; jumătate de an: 50 lei.
Autorități, mari întreprinderi 1000 Lei.

Redacția și administrația:

ARAD, BUL. FERDINAND 5.
Telefon 333.

De Luni, până Luni

Ei! Cine spunea că n-o să-l prindă pe Coroiu? (Lăsam forței publice satisfacția aceasta. Indefinitiv: bine că s-a scăpat Moldova de Coroiu).

Dar sugubăț nevoe mare banditul!

După ce a băgat spaima în întreaga Moldova, după ce a făcut o partidă de „de-a v-ați ascunselea” cu forța publică din Botoșani, a catadicsit să-și aleagă un avocat „pe spânceană”, cu birou în mijlocul Botoșanilor, căruia i-a făcut plăcerea de-a-l vizita „la domiciliu”, cu carte de vizită, așa cum se cuvine. Și după ce avu delicațetea de-a aștepta în anticamera avocatului Mănăstireanu până-i veni rândul, pentru a nu nedreptăți pe vr'unul venit mai devreme de cât el, luă loc dinaintea biroului avocațesc și începu tocmeala. Nu în ceaice privește onorariul avocațial, din care o parte a și avansat ci asupra felului cum i se vor apăra interesele și... pielea, cum să se predea, etc.

După ce mai dădu o raită și prin București, Coroiu se întoarse la Botoșani, la i-bovnică, unde chemă vreo cincizeci de jandarmi, procurorul și pe dl. Mănăstireanu, pentru a se preda cu... inventar. Intre timp, își desmierda ibovnică, o dănuia în ritmul unei plăci de telefon și, când veni procurorul, începu din nou tocmeala. Vroia adică omul să nu aibă de-a face cu jandarmii. Prefera să plece într-o mașină cu procurorul, decât între baionetele ostășilor.

Și după ce i se puseră brățări la mâini, fu arătat mulțimii, apoi transportat la închisoare.

Un lucru a uitat Coroiu să transeze cu domniile care-l vizitaseră: felul cum va fi adăpostit. Și din cauza aceasta a cam pățit-o: a fost încarcerat într-o celulă cu pereții de fer, unde înainte domiciliasse vestitul bandit Pantelimon.

Regiul e cam sever, dar, adică, ce rost ar mai avea atunci forța publică?

Credeți oare că numai la noi sunt oamenii autoritari?

Nu! În privința aceasta Germania stă pe primul plan. Cancelarul Hitler s'a gândit la o mică atenție față de generalul Goering, cu ocazia născuturii acestuia. Vrea să-i încredințeze a-nume conducerea Ministerului Apărării Naționale al celui de al treilea Reich.

Faptul a produs vîr ne-mulțumiri în rândurile Reichswehrului și l-a indignat pe actualul titular, generalul von Blomberg și pe colaboratorul acestuia, generalul Fritsch, ambii refuzând să funcționeze sub

ordinele generalului Goering.

Și, ce credeți că a făcut dl. Hitler? Le-a pus în vedere că or se supun, or vor fi trimiși la urmă...

Dar asta nu-i nimic. Să vedeți disciplină în universitățile germane. Aici, cartea se învață cu metode politice. Profesorii sunt organizați în batalioane de asalt... intelectuale. Rectorul — în baza unei noi dispozițiuni a dlui Hitler — este „Fuehrerul” universității. El depinde direct de Ministrul Instrucțiunii publice și este răspunzător numai față de acesta. Corpul profesoral va fi numit în baza recomandărilor rectorului și a șefului asociației național-socialiste a profesorilor.

Corpul studențesc de compune din studenți de rasă și limbă germană, fără să se țină seama de naționalitatea lor și va fi condus de un studnet numit de Ministerul Instrucțiunii, în baza recomandării rectorului și a șefului asociației național-socialiste a studenților.

Prin urmare: trăiască libertatea!

Noul titular al Direcțiunii Presei

Dl. Ion Dragu, director adjunct al Direcțiunii Presei, a fost numit direct al acestei instituțiuni, în locul dlui Eugen Filotti, numit ministru plenipotențiar la Ankara.

Dl. Ion Dragu, care a conferențiat acum o lună la Palatul Cultural, este bine cunoscut publicului Arădan.

Ziarul „Ardealul” și 1 Aprilie

Sau: Uite „Admira”, nu-l „Admira”

Ziua de 1 Aprilie este întotdeauna cel mai bun prilej pentru păcăleli. În această zi fiecare încearcă să uite necazurile și să facă glume pe socoteala semenilor săi.

Glumele cari se fac la 1 Aprilie, sunt felurite. Fiecare însă caută să comită o păcăleală cu... spirit. În multe cazuri însă glumele de 1 Aprilie au avut urmări neplăcute. Așa, de-o pildă, într-o zi de 1 Aprilie s'a anunțat, în glumă, o mare catastrofă de cale ferată. Membrii familiilor celor cari tocmai călătoreau în ziua aceia cu trenul au fost cuprinși de panică, și-au făcut cheltueli cu deplasările la locul unde fusese indicată catastrofa, telegrame, convorbiri telefonice, etc.

Ziarele din capitală, au fă-

Concertul de Miercuri seara dela Palatul Cultural, a fost într-adevăr înălțător. Un element tânăr, inteligent, cu vigoarea părinților săi țărani din comuna Somoscheș, județul Arad, a fost descoperit de un ostas și ajutat de directorul Palatului cultural, d. dr. Nichi, pentru organizarea concertului de Miercuri seara.

Repertoriul bogat, cu bucăți alese, a permis tânărului Nicoară Sasu a-și evidenția talentul și a lăsa să se întrevadă posibilități strălucite în viitor. Indrumat de cântărețul Bing și acompaniat de domnișoara Fetter, tenorul Sasu și-a însușit — după puțină școală — repertoriul variat pe care l-a cântat.

Modest, foarte modest, — așa cum îi stă bine unui începător, — Nicoară Sasu a dat totuși suficiență dovadă că posedă talent și o voce melodioasă.

Dar publicul select de Miercuri seara — așa cum rîd s'a văzut la vr'un concert în Palatul Cultural — publicul care l-a răsplătit pe Nicoară Sasu cu aplauze copioase — notă excelentă pentru examenul greu prestat de cântăreț — și-a luat față de dănsul un solemn angajament. Incurajarea ce l-au dat lui Nicoară Sasu, românii și minoritarii deopotrivă, este cel mai bun stimulent pentru ca tânărul din Somoscheș, să păsească pe drumul spre gloria care-i surâde, și-l obligă a nu ține seama de amenințarea pe care tătâne-său — săteanul simplu și brav din Somoscheșul Aradului — i-a trimis-o în chiar seara concertului: că dacă nu se preo-

tește, nu mai face parte din familie.

Publicul arădan, care i-a dat nota de trecere, s'a legat să-l ajute pe Nicoară Sasu a-și termina studiile, spre fala noastră a tuturor

și spre cinstea acelor cari își vor da obolul pentru această faptă frumoasă. Căci Nicoară Sasu trebuie să continue pe drumul început; altfel demnitatea lui ar fi lezată, s'ar socoti un laș.

Th. Reculescu

Iar îndrăgim străinii?

De curând ne-a vizitat țara un industriaș francez, d. Potez proprietarul uzinelor cu același nume, pentru fabricarea avioanelor.

Propaganda noastră turistică (leparte de-a fi în stare să atragă vizitatori străini în România, cu toate că puțin sunt țările în Europa cari să aibe pitorescul Patriei noastre. În această privință mai avem mult de învățat dela vecini. Toate țările știu să facă propagandă turistică, iar vizitatorii abundă, numai de dragul banului nostru, muncit cu sudoare de țaran și în schimbul căruia ni se dau diferite fabricate de-o calitate — în cele mai multe cazuri — mult inferioară celor pe cari le fabricăm în țară.

Așa și cu d. Potez: a venit în taină, pentru a pune la cale unele gheșefuri. Dumniului stie prea bine câte victime au făcut în rândul pilotilor români, avioanele sale. Și mai stie desigur dl. Potez, că în țara noastră, la Brașov, avem o fabrică de avioane, dovedite mult superioare tinichelelor dumnealui.

Cu toate acestea a avut tupeul să încerce „aranjarea” unor comenzi din partea Statului nostru, în valoare de vreo 635 milioane

lei, în timp ce uzinele dela Brașov au primit o comandă de abia 56 milioane lei.

Dar ce să ne mai mirăm? Căile Ferate Române, cari au contract cu uzinele „Astra”, n'au comandat automotoare la Budapesta, plătindu-le mai scump, în detrimentul industriei indigene? Căci, în nici un caz, automotoarele fabricate la Budapesta n'au fost superioare celor fabricate de „Astra” tot pentru Statul român, înainte de războiu. Dacă atunci era explicabilă această măsură — în lipsa unor fabrici de acest gen în țară azi faptul trebuie socotit drept crimă.

„Cine-o îndrăgi străinii...”

Întepături de condei

Tândărică e... în chinurile face-rilor. Serie „Note zilnice” pentru „Ecoul”, la o masă a cafenelei „Dacia”. Dar cum vis-à-vis e o cucoană care-i place „de turbează”, ideile refuză să se aglomereze. A ajuns la punct și-i mai trebuie vreo 40 de rânduri. Se sba-te; întrebă pe unul și pe altul, dar nimeni nu-l poate servi cu subiect, pînăce deoadă.

— Chelner! Adu repede un subiect de 40 de rânduri. Cald și proaspăt!...

circulație. În ziua amintită — adică la 1 Aprilie — o multime imensă se strânsese în locul indicat, contem-plându-l pe agentul de circulație, pe care-l credeau într-adevăr chestor al poliției, travestit în haine de gardian public. Reprezentanții forței publice, neștiind despre cei vorba, au crezut că cetățenii aceștia pregătesc vreo manifestație. Au telefonat în grabă la chestură, anunțând o manifestație publică, de mari proporții.

Un ziar din capitală a publicat în ziua de 1 Aprilie c. o fotografie pe trei coloane de gazetă, admirabil curată, și care reprezenta Teatrul Național, pe sub arcadele căruia circulau elefantii unui circ, care s'ar fi instalat în dosul teatrului, până în strada Câmpianu. Alături, pe două coloane, mai era o fotografie care reprezenta o maimuță

(a aceluiași circ) urcată pe „stop”-ul din colțul străzii Regale.

Fotografiile erau însoțite și de un articol în care se arăta că de mai mulți ani de zile au încercat diferiți proprietari de circuri să primească autorizația necesară pentru a se instala în dosul Teatrului Național, pînăce anul acesta i-a reușit unuia, care a ridicat pânzele în cursul nopții, prin surprindere, pentru ca nimeni să nu poată protesta iar a doua zi a și eșit cu menajeria pe Calea Victoriei, dând astfel centrului o rasului un aspect oriental. Ziarul protestează vehement și anunță că s'a redactat o moțiune care va fi înaintată primăriei.

O revistă ilustrată din București, tipărită la aceeași editură, reproduce pe copertă o fotografie care reprezenta pe îmblânzitorul de

(continuarea în pag. 11)

Faceți jocurile domnilor!

Nimic nu mai cade?

Cum a fost „profanat” tripoul jupânilor Trichter, Leff (cu doi f) et Co. din Timișoara

Un vechiu și mull înțelept proverb românesc zice: „toată pusărea pe limba ei pier”. De veracitatea acestor cuvinte, credem că s'a convins și acel scrib cotonog, cu numele de Schwartzmann Burăh, Leiff, Allen sau cam așa ceva. Și dacă, încă, nu a ajuns la această convingere, apoi are timp s'o facă. Nu degeaba va fi pus la răcoare, fără grija zilei de mâine și lăsat să mediteze în liniște cu riscul de a-și altera și mai tare acel strat de celule pe cari el le crede de culoare cenușie, dar cari în realitate sunt... în-coloare.

Acest „prea stimabil” reprezentant al unor faune nu mai puțin interesante, s'o făcut vinovat de interesante, s'a făcut vinovat de prins în flagrant delict de șantaj.

Noi vom nara, în câteva cuvinte, cum a purces metamorfoza cotonogului nostru scrib, ajungând dela fricțiunea de mercenar al acțiunilor tenebroase, la aceea de pensionar vârgat al unei case cu ferestre cadrilate.

A început anume o „campanie” împotriva speluncei trisoriilor Trichter, Leff (cu doi f) et Co. camuflată sub numele de „Clubul sportiv Banatul”.

Evident, scribul nostru n'o făcea cu intenția de a extirpa acest vâsc din corpul și, mai ales, din pun-ga frajerilor, ci cu dorința de a atinge la manșetă — cu numai câteva miare — pe gangsterii cari au desjucat la Timișoara. La început tovalul trisoriilor a rămas oarecum imposibil, dar mai apoi la un scurt interval, când aluziile de „conciliere” au devenit mai frecvente — gangsterii „sportului cu trente-sept, luceau, toți, brazilionă, etc.”, adică pestidigitatorii schimbării la față a unei cărți, au dat semne că sunt dispuși să... stea de vorbă.

Câteva telefoane și audiența a fost fixată.

Intre timp, însă, măsluitorii au apelat la sprijinul autorităților și au reușit să fieleze un comisar, pe care l-au ascuns în „camera de chibzuință” a clubului, adică locul

unde se ușurează „purceana” și se calculează uzul fruct-rezultat depe urma frajerilor și unde nu arase ori jupânul Trichter a încercat să-l ducă pe cușorul Leff (cu doi f) cu Iordanul. (Iordan este al treilea osverat din bandă). Bineînțeles, artiștii prestidigitatori n'au uitat să „grandeză” trei bancnote de câte o mie lei — trei și numai trei „bătrâne” — după sistemul lor infailibil, patentat și finit secret, cu care „grandeză” cărțile de joc.

„Și audiența a început...”

Au vorbit de starea meteorologică, de sănătate și, mai apoi, au pus chestia de incredere.

Scribul s'a jurat pe onoare — adică pe ceva ce nu avea și, deci, nu pierdea nimic — că nu va mai pângări hârtia, riscând să-și scrântească și piciorul ce-l mai are să-nălos; a luat miarele și când, pipându-le în buzunar, începea să se simtă diagonalizat și, deci, gata de plecare, a apărut ca la un semn de boghetă — cum apar cobaii din jobenul măscăriciului — comisarul, ca un al cincilea valet într-o pereche de cărți.

Câteva cuvinte, o mână frumoasă aplicată pe umărul transfiguratului de pipăiala bancnotelor — reamintindu-i contractul cu această planetă jigărită, numită de noi, gângăniile depe afirmarea ei, „Pământ” — și al cincilea salet, filot cu atdta competență, l-a îmboldit spre purgatoriu.

Urmările vor fi cam acestea:

Scribul, cu bancnotele legale la gât, va fi fotografiat en face, trois

carti și en profil; va ștampila, cu buricele degetelor, fișa individua-lă dela chestură, inaugurând sau completând un cazica și va fi îndrumat să domicilieze la „Hotel Șelariu” din Timișoara. (D. Șelariu este directorul penitenciarului timișorean).

Acolo, credem, nu se va plictisi. Neavând subiect să cadă în tranșă — deoarece miarele le va fi lăsat la poliție — va căuta să întreprindă o „anchetă” printre locatari.

Ce crudă ironie a soartei!

Leff (cu doi f) sluritul, și-a călcat pe inimă, înfrângând chemarea gîntei și — deși informal, în prealabil, de originea etnică a scribului — nu și-a enunțat coreligionarul, aplicându-i „numerus iudaicus” și dându-l numai pentru trei „bătrâne” pe „beck”.

Faceți jocurile d-lor! Banul nu miroase...

Nimic nu mai cade!

Oare? Nu te nseli domnule crupier? Să nu mai cadă nimic? Ne îndoiim...

Cum, dintre toți acești jucători la ruleta măsluită — de ei — a vieții, cari poartăză drept miză inițială libertatea, n'au să cadă nici unul?

Ruleta vieții, — drăcească jucărie, plămădită după capriciul cine stie cărei oculte imaginații geniale — va tolera, oare, pe toți acești pontatori cu fișe false?

Crupierii zic: „nimic nu mai cade” și totuși a căzut ceva...

Când „vor cădea” ceilalți?

B. Ar. But

Dacă ți-ai semănat a lui Mauthner semințe ți-ai lepădat și orice grije!

Catalogul apreciat al semințelor MAUTHNER a apărut și se trimite gratuit la cerere de către firma cu reputație mondială de peste 60 ani.

EDMUND MAUTHNER

S. A. Română pentru Producerea și Comercializarea Semințelor
ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 42.

animale al circuitului respectiv, eșind la plimbare, prin fața Bursei, cu un leopard. Fotografia a fost trucată cât se poate de bine.

Posturile de Radio din Germania au anunțat în ziua de 1 Aprilie o mulțime de noi invenții, informând publicul că inventatorii caută capitaliști pentru exploatarea brevetelor. Trebuie să mai adăugăm că invențiile erau dintre cele mai minunate? Intre acestea era și o invenție a unui doctor din California care descoperise metoda de a se citi cu ochii închiși, datorită unui aparat cu raze x.

Încă în cursul aceleiași zile, o mulțime de mari bogătoși, s'au interesat de adresa inventatorului despre care știau doar că-i... arian.

În Arad, „Ardealul” este primul ziar care și-a păcălit cititorii. Aceasta și datorită faptului că fiind un ziar care apare Luni dimineața, și cum ziua aceasta a căzut tocmai la 1 Aprilie, avea cea mai bună ocazie pentru născocirea unor fapte senzaționale.

Cum cititorii noștri sunt împărțiți în două categorii distincte: sportivi și nespor-

tivi, trebuia să băgăm de seama ca să nu rămăne cineva nepăcălit. Prin urmare, câte o păcălăla pentru fiecare categorie. Pentru cei nesportivi, am relatat un presupus accident de avion — fără victime, al dlui căpitan I. Gruia. Mulți dintre cititori, întâlnindu-ne pe stradă, își exprimau regretul că nu au timpul necesar pentru a se duce la fața locului — la lacul de lângă pădurea Ciala — pentru a vedea cum va fi scos avionul din lac, dar ne cereau nouă relații. Aveam astfel ocazia să-i păcălim pentru a doua oară.

Sportivilor le-am făcut-o însă și mai bună: am anunțat un match între „Admira” din Viena și Reprezentativa Aradului. În cursul dimineții nu mai pridideam cu telefoanele și convoiul de amatori cari ne vizitau la redacție pentru a-și procura biletele necesare. Iar pentru ca să nu mai încapă nici o îndoială asupra seriozității anunțului din ziar, am tipărit și câteva afise, pe foi valante, pe cari le-au distribuit pe Corso, la ora prânzului. Și cum pe corso erau și minoritari, era amuzant de văzut cum se chinuiau să citească buchiile

românești. Mai târziu ne-am informat la dl. Gh. Munteanu, proprietarul librăriei „Concordia” din str. Eminescu — unde deasemenea anunșam că se vând bilete pentru matchul „Admira”—Reprezentativa Aradului — despre numărul celor cari au cerut bilete. Domnul Munteanu, care nu știa că e vorba doar de o simplă glumă, ne-a informat că mulți i-au cerut bilete — personal și prin telefon — dar că d-sa l-a rugat să revină mai târziu, întrucât n'au sosit încă biletele.

La ora 4 p. m. ne-am dus la arena Gloria pentru a ne identifica victimele, privindu-le dela distanță.

Ei, bine, a fost foarte amuzant. Nu veniseră numai cititorii noștri — adică români — ci și minoritarii cari, ori fuseseră chemați de cunoscuți de-ai lor români, ori citiseră afisele noastre. Am constatat deasemenea că dispăruse afișul nostru lipit pe poarta arenei și pe care era scris cu roșu: 1 Aprilie. L-a rupt desigur vr'unul supărat că a fost păcălit.

Am aflat apoi cum cineva din Arad pentru a asista la

Bonuride impozite

cu prețurile cele mai bune cumpără și vinde

Banca

GOLDSCHMIDT

ARAD

TEATRUL COMUNAL

Bilete de vânzare la Librăria Diecezană

Duminică 14 Apr. ora 9 seara

Reprezentatie în onoarea directorului

Companiei „Cărăbuș”

C. TĂNASE

pentru jubileul de 30 ani de teatru

Extraordinarul succesu celebra operetă

„Im Weissen Rosl”

la Calulbălan

Operetă în 3 acte și 23 tablouri de Hans

Müller și muzica de Ralph Benatzky în

versiune românească de N. Kirilescu

cu C. TĂNASE

Mare Balet cu Duo Mar

tinescu - 80 Balerine

Sub conducerea maeștrilor Floria Capsali

și Clarel Nichols

Revellery, faimoasa cântăreață tiroleză

Orchestra sub conducerea d lui Dendrivo

După masă la ora 3 matineu.

ITINERARIU:

Joi, 11, Satu Mare,

Vineri, 12, Oradea,

Sâmbătă, 13, Oradea,

Duminică, 14, Arad,

Luni, 15, Timișoara.

Cetiți și răspândiți

„Ardealul”

Cinematogra

CENTRAL

Programul de azi:

Premieră!

În fiecare zi dela orele 3 p.m.

Văduva veselă

Celebra operetă alui

Franz Lehár!

Regia: Ernest Lubitsch.

cu

Janette MacDonald Maurice Chevalier

Reprezentatiile

la orele 5.30, 7.30 și 9.30 p.m.

CORSO

Premieră!

Refugiul

cu

Silvia Sidney Gene Raymond

Reprezentatiile

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

SELECT

Premieră!

Canalia

(Cette vieille canaille)

După piesa lui Fernand Nozière

cu

Harry Baur

Reprezentatiile

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

și dela orele 3 p. m.

URANIA

La orele 3, 5, 7.15 și 9.15 seara

Văduva veselă